

Dz.U.09.139.1141

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 29 sierpnia 2009 r.

w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środki pomocnicze

(Dz. U. z dnia 31 sierpnia 2009 r.)

Na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi wraz z określeniem poziomu, w tym limitu cen tych świadczeń i sposobu ich finansowania oraz warunków ich realizacji, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Świadczenie gwarantowane z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi obejmuje także naprawę przedmiotu ortopedycznego w ramach limitu ceny tej naprawy.

§ 2. Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze wraz z określeniem poziomu, w tym limitu cen tych świadczeń i sposobu ich finansowania oraz warunków ich realizacji, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Warunkiem realizacji świadczeń gwarantowanych, o których mowa w § 1 i 2, jest przedstawienie przez świadczeniobiorcę zlecenia lekarza ubezpieczenia zdrowotnego lub felczera ubezpieczenia zdrowotnego wraz z potwierdzeniem prawa do tych świadczeń gwarantowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 sierpnia 2009 r.³⁾

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 216, poz. 1607).

- 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918 i Nr 118, poz. 989.
- 3) Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie limitu cen dla wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych, o takim samym zastosowaniu, ale różnych cenach, oraz limitu cen dla napraw przedmiotów ortopedycznych (Dz. U. Nr 275, poz. 2732 oraz z 2005 r. Nr 41, poz. 397) oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego wykazu wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych, wysokości udziału własnego świadczeniobiorcy w cenie ich nabycia, kryteriów ich przyznawania, okresów użytkowania, a także wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi podlegającymi naprawie w zależności od wskazań medycznych oraz wzoru zlecenia na zaopatrzenie w te wyroby i środki (Dz. U. Nr 276, poz. 2739 oraz z 2005 r. Nr 41, poz. 396), które tracą moc z dniem 31 sierpnia 2009 r. na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o cenach (Dz. U. Nr 118, poz. 989).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WYKAZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH Z ZAKRESU ZAOPATRZENIA W WYROBY MEDYCZNE BĘDĄCE PRZEDMIOTAMI ORTOPEDYCZNYMI WRAZ Z OKREŚLENIEM POZIOMU, W TYM LIMITU CEN TYCH ŚWIADCZEŃ I SPOSOBU ICH FINANSOWANIA ORAZ WARUNKÓW ICH REALIZACJI

Lp.	Przedmioty ortopedyczne	Sposób finansowania		Limit ceny	Warunki realizacji	
		Wysokość udziału własnego świadczeniobiorcy w limicie ceny	Okres użytkowania		Wskazania medyczne do wystawiania zlecenia	Lekarze upoważnieni do wystawiania zleceń na wydanie przedmiotów ortopedycznych
Protezy kończyn dolnych						
Protezy kończyn dolnych przy amputacji w obrębie stopy*						
1.	Protezowa wkładka do buta uzupełniająca stopę po amputacji palców	Bezpłatnie	raz na 3 lata	140 zł	Amputacja w obrębie stopy	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu

2.	Proteza uzupełniająca stopę: skórzana albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		480 zł		
3.	Proteza ze stawem skokowym albo bez stawu skokowego przy amputacji wg Lisfranca lub Choparta: skórzana albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		780 zł		Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
Protezy kończyn dolnych przy amputacji w obrębie podudzia*						
4.	Proteza ze stawem skokowym albo bez przy amputacji wg Pirogowa lub Syme'a: skórzana albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie	raz na 3 lata	900 zł	Amputacja w obrębie podudzia	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
5.	Proteza podudzia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, albo drewniana, albo z innych materiałów niewymienionych, z tulejką uda ze skóry, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie		1.500 zł		Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
6.	Proteza podudzia: skórzana albo drewniana, albo z tworzywa sztucznego, albo modularna, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie		860 zł		
7.	Proteza podudzia tymczasowa: z zawieszeniem lub bez,	Bezpłatnie	pierwszorazowo po amputacji, zgodnie z	600 zł		

	stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH		zaleceniem lekarza					
Protezy kończyn dolnych przy amputacji w obrębie uda*								
8.	Proteza uda przy amputacji wg Grittiiego lub wyluszczenia w stawie kolanowym: skórzana albo drewniana, albo z tworzywa sztucznego, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie	raz na 3 lata	1.800 zł	Amputacja w obrębie uda	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu		
9.	Proteza uda: drewniana albo z tworzywa sztucznego, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie		1.600 zł			Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej	
10.	Proteza uda z lejem kikutowym skórzany: goleń i kolano drewniane albo goleń i kolano z tworzywa sztucznego, albo goleń ze skóry albo z drewna, albo z tworzywa, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie		1.700 zł				
11.	Proteza uda modularna: z miękkim pokryciem ciałopodobnym albo proteza wykonana z innych niewymienionych materiałów, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie		2.800 zł				
12.	Proteza uda szczudłowa	Bezpłatnie		470 zł				
13.	Proteza uda tymczasowa: z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie	pierwszorazowo po amputacji, zgodnie z zaleceniem lekarza	1.000 zł				

Protezy kończyn dolnych przy pełnej amputacji w obrębie uda (wyluszczenie w stawie biodrowym)*						
14.	Proteza przy wyluszczeniu w stawie biodrowym: typ kanadyjski albo konwencjonalny, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie	raz na 3 lata	3.000 zł	Amputacja w obrębie uda	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Chirurg
15.	Kosz biodrowy przy obustronnym wyluszczeniu w stawach biodrowych: skórzany albo z tworzywa sztucznego, z uchwytami dla kończyn górnych	Bezpłatnie		1.100 zł		
16.	Protezy wyrównanie skrótu kończyny dolnej: stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH, z zawieszeniem lub bez	Bezpłatnie		1.200 zł		
17.	Proteza tymczasowa przy wyluszczeniu w stawie biodrowym: stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	Bezpłatnie	pierwszorazowo po amputacji, zgodnie z zaleceniem lekarza	2.600 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
Wposażenie dodatkowe do protez kończyn dolnych						
18.	Pończocha kikutowa - przy amputacji w obrębie stopy	Bezpłatnie 12 sztuk na każdą kończynę	raz na 3 lata	18 zł	Amputacja w obrębie kończyn dolnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
19.	Pończocha kikutowa - przy amputacji podudzia	Bezpłatnie 12 sztuk na każdą kończynę		18 zł		
20.	Pończocha kikutowa - przy amputacji uda	Bezpłatnie 12 sztuk na każdą kończynę		17 zł		

21.	Pończocha kikutowa albo majteczki przy jednostronnej pełnej amputacji kończyny dolnej albo majteczki przy obustronnej pełnej amputacji kończyn dolnych	Bezpłatnie 12 sztuk		30 zł		
Protezy kończyn górnych*						
22.	Proteza kosmetyczna części ręki	Bezpłatnie	raz na 3 lata	370 zł	Amputacja w obrębie kończyn górnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
23.	Proteza kosmetyczna przedramienia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	Bezpłatnie		550 zł		
24.	Proteza kosmetyczna przedramienia: z elementów modularnych, z miękkim pokryciem ciałopodobnym, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	Bezpłatnie		650 zł		
25.	Proteza kosmetyczna przedramienia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, z tulejką ramienia, z dłonią protezową	Bezpłatnie		650 zł		
26.	Proteza kosmetyczna przedramienia: z elementów modularnych, z tulejką ramienia, z miękkim pokryciem ciałopodobnym, z dłonią protezową	Bezpłatnie		850 zł		
27.	Proteza kosmetyczna ramienia: z elementów modularnych, z miękkim pokryciem ciałopodobnym, z dłonią protezową, z	Bezpłatnie		1.100 zł		

	zawieszeniem lub bez					
28.	Proteza kosmetyczna ramienia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, lej ze skóry albo z tworzywa, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	Bezpłatnie		950 zł		
29.	Proteza kosmetyczna całej kończyny górnej: ze stawem barkowym albo bez stawu barkowego: skórzana albo z tworzywa sztucznego, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	Bezpłatnie		1.000 zł		
30.	Proteza kosmetyczna całej kończyny górnej: ze stawem barkowym albo bez stawu barkowego, z elementami modularnymi, z miękkim pokryciem ciała podobnym, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	Bezpłatnie		1.600 zł		
31.	Proteza robocza mechaniczna części ręki	Bezpłatnie		450 zł		
32.	Proteza robocza mechaniczna przedramienia: z dłonią protezową, z zawieszeniem	Bezpłatnie		1.800 zł		
33.	Proteza robocza mechaniczna ramienia: z dłonią protezową, z zawieszeniem	Bezpłatnie		2.600 zł		
34.	Proteza robocza mechaniczna przy pełnej amputacji kończyny górnej: z dłonią protezową, z zawieszeniem	Bezpłatnie		2.800 zł		
Wposażenie dodatkowe do protez kończyn górnych						
35.	Uchwyty robocze do protez kończyn górnych, np.: hak wieloczynnościowy albo hak	Bezpłatnie	raz na 3 lata	350 zł	Amputacja w obrębie kończyn górnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii

	dwudzielny					ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
36.	Pończochy kikutowe - przy amputacji przedramienia	Bezpłatnie 12 sztuk na każdą kończynę	raz na 1 rok	12 zł		Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej w przypadku pończoch kikutowych także Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
37.	Pończochy kikutowe - przy amputacji ramienia	Bezpłatnie 12 sztuk na każdą kończynę		8 zł		
38.	Pończochy kikutowe - przy pełnej amputacji kończyny górnej	Bezpłatnie 12 sztuk na każdą kończynę		10 zł		
Aparaty ortopedyczne na kończyny dolne*						
39.	Aparat korekcyjny palucha koślawego	Bezpłatnie	raz na 3 lata	18 zł	Trwała dysfunkcja kończyn dolnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
40.	Aparaty odciążająco-korekcyjne dla palców stóp	Bezpłatnie		16 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej
41.	Szyna spiralna z sandałem: strzałkowa albo piszczelowa	Bezpłatnie		240 zł		
42.	Szyna strzałkowa ze strzemiem do buta, z podciąganiem sprężynowym lub bez	Bezpłatnie		200 zł		Chirurg
43.	Aparat na opadającą stopę (stopowo-goleniowy tylny)	Bezpłatnie		140 zł		
44.	Podciąg gumowy zapobiegający opadaniu stopy	Bezpłatnie		50 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej

45.	Aparat drutowy do kolana z podciąganiem sprężynowym	Bezpłatnie
46.	Aparat na opadającą stopę: z mocowaniem do zapiętka obuwia albo z uchwytem żabkowym za obcas, albo z regulowanym podciąganiem stopy	Bezpłatnie
47.	Aparat szynowo-opaskowy na podudzie, ze strzemiem do buta albo z sandałem	Bezpłatnie
48.	Aparat tulejkowy na podudzie: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemiem do buta albo z sandałem	Bezpłatnie
49.	Tutor unieruchamiający stopę i staw skokowy: skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie
50.	Aparat do kolana odciążający z oparciem podrzepkowym, ze strzemiem do buta albo z sandałem	Bezpłatnie
51.	Aparat szynowo-opaskowy na całą kończynę dolną: z tulejką uda lub bez, ze strzemiem do buta albo z sandałem	Bezpłatnie
52.	Aparat na goleń i udo: szynowo-opaskowy lub tulejkowy, skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie
53.	Aparat DAFO	Bezpłatnie
54.	Aparat zapobiegający przeprostowi kolana	Bezpłatnie
55.	Aparat jednoszynowy	Bezpłatnie

90 zł
60 zł
360 zł
500 zł
350 zł
450 zł
1.000 zł
650 zł
250 zł
110 zł
800 zł

Lekarz specjalista reumatologii

	stabilizujący staw kolanowy					
56.	Aparat tulejkowy na całą kończynę dolną: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemiem do buta albo z sandałem	Bezpłatnie		1.000 zł		
57.	Tutor na całą kończynę dolną: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemiem do buta albo z sandałem	Bezpłatnie		860 zł		
58.	Aparat odciążający kończynę dolną typu Thomasa: z tulejka uda skórzaną albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		900 zł		
59.	Aparat rotujący stopę: jednoszynowy, sprężynowy	Bezpłatnie		200 zł		
60.	Aparat unieruchamiający staw biodrowy (udowo-biodrowy): szynowo-opaskowy, z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		370 zł		
61.	Łuska na całą kończynę dolną z tworzywa sztucznego, z przegubem albo bez	Bezpłatnie		250 zł		
62.	Łuska na goleń i stopę: z tworzywa sztucznego, z przegubem skokowym albo bez	Bezpłatnie		200 zł		
Wypożyczenie dodatkowe do aparatów ortopedycznych na kończynie dolne*						
63.	Pas biodrowy z szyną	Bezpłatnie	raz na 3 lata	200 zł	Trwała dysfunkcja kończyn dolnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu

						Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii lub neurologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz specjalista reumatologii
64.	Niski kosz biodrowy z szyną biodrową	Bezpłatnie		270 zł		
65.	Wysoki kosz biodrowy z szyną biodrową	Bezpłatnie		330 zł		
Aparaty ortopedyczne na kończyny górne*						
66.	Aparat korygujący osłabienia wyprostów i odwiedzenia kciuka oraz wyprostów wskaziciela	Bezpłatnie	raz na 3 lata	27 zł	Trwała dysfunkcja kończyn górnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
67.	Aparat korygujący osłabienia wyprostów palców ręki	Bezpłatnie		105 zł		
68.	Aparat utrzymujący wyprost palców	Bezpłatnie		125 zł		
69.	Aparat redresujący: przykurcz wyprostny palca lub przykurcz zgięciowy palca (Capenera)	Bezpłatnie		60 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Chirurg
70.	Aparat redresujący: przykurcz wyprostny stawów śródreżnypalcowych lub śródreżnypalcowych i międzypaliczkowych lub przykurcz przywiedzeniowy kciuka	Bezpłatnie		75 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
71.	Aparat redresujący staw łokciowy	Bezpłatnie		800 zł		Lekarz specjalista reumatologii

72.	Aparat podpórczo-stabilizujący nadgarstek, dłoń i palce: podpórczy nadgarstka Bunnela albo stabilizujący nadgarstek i podpierający dłoń Hommonda, albo podpórczy dłoni i palców z opozycja kciuka - Oppenheimera	Bezpłatnie
73.	Aparat korygujący niedowład prostowników nadgarstka i palców	Bezpłatnie
74.	Aparat korygujący Lamba	Bezpłatnie
75.	Aparat korekcyjny ręki typu: Andersona albo Bunnela, albo Vermoni-Nicella, albo Oppenheimera	Bezpłatnie
76.	Aparat na rękę i przedramię wg Engena	Bezpłatnie
77.	Aparat na rękę i przedramię wg Swansona albo wg Bunnela, wspomagający zgięcie albo wspomagający wyprost	Bezpłatnie
78.	Łuska na dłoń i przedramię: pełna albo trójczęściowa	Bezpłatnie
79.	Aparat redresujący radializację ręki: taśmowy albo drutowy	Bezpłatnie
80.	Aparat uczynniający palce ze zgięciem grzbietowym nadgarstka	Bezpłatnie
81.	Aparat uczynniający palce	Bezpłatnie
82.	Aparat do redresji i usprawnienia zginaczy palców	Bezpłatnie

	85 zł
	116 zł
	320 zł
	150 zł
	113 zł
	330 zł
	150 zł
	125 zł
	255 zł
	125 zł
	140 zł

83.	Tutor nadgarstka: skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		150 zł		
84.	Tutor ustalający nadgarstek z cięgnami sprężynowymi prostującymi palce	Bezpłatnie		300 zł		
85.	Szyna na dłoń i przedramię korygująca zniekształcenie ręki: aluminiowa albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		370 zł		
86.	Aparat na przedramię i ramię: szynowo-opaskowy lub tulejkowy, skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		360 zł		
87.	Tutor łokciowy; skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		280 zł		
88.	Aparat na ramię i bark ze stawem barkowym albo bez: skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		600 zł		
89.	Aparat odwodzący kończynę górną: z zawieszeniem szelkowym albo z zawieszeniem na chomacie albo sprężynowy	Bezpłatnie		1.100 zł		
90.	Szyna odwodząca	Bezpłatnie		250 zł		
91.	Szyna elewacyjna	Bezpłatnie		1.000 zł		
Ortezy kończyny dolnej (jedno zaopatrzenie przedmiotem ortopedycznym w trakcie leczenia danego schorzenia, z wyłączeniem przedmiotów ortopedycznych zawartych w lp. 121 - 129)						
92.	Orteza korekcyjna palucha koślawego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	18 zł	Czasowa dysfunkcja kończyn dolnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu

93.	Orteza odciążająco-korekcyjna dla palców stóp	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	16 zł	<p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej</p> <p>Chirurg</p> <p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej</p> <p>Lekarz specjalista reumatologii</p>
94.	Orteza stabilizująca staw skokowy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	60 zł	
95.	Szyna spiralna z sandałem: strzałkowa albo piszczelowa	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	240 zł	
96.	Szyna strzałkowa ze strzemiem do buta, z podciąganiem sprężynowym albo bez	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	200 zł	
97.	Orteza na opadającą stopę (stopowo-goleniowa tylna)	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	140 zł	
98.	Podciąg gumowy zapobiegający opadaniu stopy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	50 zł	
99.	Orteza stopowo-goleniowa	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	500 zł	
100.	Aparat drutowy do kolana z podciąganiem sprężynowym	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	90 zł	
101.	Orteza na opadającą stopę: z mocowaniem do zapiętka obuwia albo z uchwytem żabkowym za obcas, albo z regulowanym podciąganiem stopy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	60 zł	
102.	Aparat szynowo-opaskowy na podudzie ze strzemiem do buta albo z sandałem	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	360 zł	
103.	Aparat tulejkowy na podudzie: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	500 zł	

	strzemieniem do buta albo z sandałem			
104.	Orteza unieruchamiająca stopę i staw skokowy: skórzana albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	350 zł
105.	Orteza do kolana odciążająca z oparciem podrzepkowym, ze strzemieniem do buta albo z sandałem	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	450 zł
106.	Aparat szynowo-opaskowy na całą kończynę dolną: z tulejką uda lub bez, ze strzemieniem do buta albo z sandałem	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	1.000 zł
107.	Łuska na goleń i stopę: z tworzywa sztucznego z przegubem skokowym albo bez	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	200 zł
108.	Orteza stawu kolanowego stabilizująca: z szynami (stalkami), sznurowana lub na rzepy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	250 zł
109.	Orteza stawu kolanowego stabilizująco-korygująca z regulatorem ustawienia zgięcia stawu	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	400 zł
110.	Orteza na goleń i udo: szynowo-opaskowa lub tulejkowa, skórzana albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	650 zł
111.	Łuska na całą kończynę dolną: z tworzywa sztucznego, z przegubem albo bez	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	250 zł
112.	Szyna nocna na całą kończynę dolną z sandałem korygująca koślawość lub szpotawość kolana	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	150 zł

113.	Orteza redresująca staw kolanowy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	1.050 zł
114.	Orteza rzepki stabilizująca	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	100 zł
115.	Orteza zapobiegająca przeprostowi kolana	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	110 zł
116.	Orteza jednoszynowa stabilizująca staw kolanowy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	800 zł
117.	Aparat tulejkowy na całą kończynę dolną: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemieniem do buta albo z sandałem	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	1.000 zł
118.	Tutor na całą kończynę dolną: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemieniem do buta albo z sandałem	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	860 zł
119.	Orteza rotująca stopę jednoszynowa sprężynowa	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	200 zł
120.	Aparat odciążający kończynę dolną: typu Thomasa, z tulejką uda skórzaną albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	900 zł
121.	Szyna Engelmana	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	80 zł
122.	Szyna Saint-Germaina	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	25 zł
123.	Szyna Denis-Browna, bez sandałów albo z sandałkami	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	100 zł

124.	Poduszka Frejki	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	50 zł			
125.	Rozwórka Koszli	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	35 zł			
126.	Orteza do leczenia dysplazji stawów biodrowych	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	320 zł			
127.	Pajacyk Grucy	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	85 zł			
128.	Szyna Ortolaniego	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	110 zł			
129.	Szelki Grucy albo Pawlika	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	85 zł			
Ortezy kończyny górnej (jedno zaopatrzenie przedmiotem ortopedycznym w trakcie leczenia danego schorzenia)							
130.	Aparat Stacka	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	16 zł	Czasowa dysfunkcja kończyn górnych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu	
131.	Orteza korygująca kciuk i wskaziciel	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	100 zł			
132.	Orteza redresująca: przykurcz wyprostny palca lub przykurcz zgięciowy palca (Capenera)	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	60 zł			Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej
133.	Orteza redresująca: przykurcz wyprostny stawów śródreżnopalcowych lub śródreżnopalcowych i międzypaliczkowych lub	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	75 zł			Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej

	przykurcz przywiedzeniowy kciuka			
134.	Orteza redresująca staw łokciowy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	800 zł
135.	Orteza podpórczo-stabilizująca nadgarstek, dłoń i palce: podpórcza nadgarstka Bunnela albo stabilizująca nadgarstek i podpierająca dłoń Hommonda, albo podpórcza dłoni i palców z opozycja kciuka - Oppenheimera	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	85 zł
136.	Orteza korygująca niedowład prostowników nadgarstka i palców	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	116 zł
137.	Orteza korygująca Lamba	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	320 zł
138.	Orteza korekcyjna ręki typu: Andersona albo Bunnela, albo Vermoni-Nicella, albo Oppenheimera	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	150 zł
139.	Orteza na rękę i przedramię: wg Engena albo łuska śródrečna, albo łuska z szyną przedramienia, albo łuska z wysięgnikiem i podciągami palców	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	113 zł
140.	Orteza na rękę i przedramię: wg Swansona albo wg Bunnela wspomagająca zgięcie albo wspomagająca wyprost	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	330 zł
141.	Łuska na dłoń i przedramię: pełna albo trójczęściowa	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	150 zł
142.	Orteza redresująca	30%	raz w trakcie	125 zł

Lekarz specjalista reumatologii

	radializację ręki: taśmowa albo drutowa		leczenia danego schorzenia	
143.	Łuska grzbietowa dłoni i przedramienia z cięgnami sprężynowymi palców	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	90 zł
144.	Orteza nadgarstka: skórzana albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	150 zł
145.	Orteza ustalająca nadgarstek z cięgnami sprężynowymi prostującymi palce	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	300 zł
146.	Orteza na dłoń i przedramię korygująca zniekształcenia ręki: alumiowa albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	370 zł
147.	Orteza łokciowa: skórzana albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	280 zł
148.	Aparat na przedramię i ramię: szynowo-opaskowy lub tulejkowy, skórzany albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	360 zł
149.	Orteza czynnościowa kończyny górnej ze stawem Hosmera	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	700 zł
150.	Orteza na ramię i bark: ze stawem barkowym albo bez, skórzana albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	600 zł
151.	Orteza odwodząca kończynę górną: z zawieszeniem szelkowym albo z zawieszeniem na chomacie, albo sprężynowa	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	1.100 zł
152.	Orteza elewacyjna	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	1.000 zł

153.	Orteza odwodząca	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	250 zł		
154.	Orteza stabilizująco-odciążająca	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	900 zł		
155.	Temblak kończyny górnej	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	40 zł		
Gorsety i kołnierze ortopedyczne*						
156.	Gorset szkieletowy (Calota)	Bezpłatnie	raz na 3 lata	485 zł	Trwała dysfunkcja tułowia i szyi	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
157.	Gorset doniczkowy: skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		580 zł		
158.	Gorset szkieletowy unieruchamiający górny odcinek piersiowy kręgosłupa: z kołnierzem albo z diademem	Bezpłatnie		600 zł		
159.	Gorset Jewetta: z ramą tylną lub z taśmami tylnymi	Bezpłatnie		240 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii lub neurologii dziecięcej
160.	Gorset reklinacyjny z rozwórkami śrubowymi	Bezpłatnie		350 zł		Chirurg
161.	Gorset lędźwiowo-krzyżowy wg Williama	Bezpłatnie		290 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
162.	Gorset odciążający typu Milwaukee-Blounta: z koszem skórzanym albo z koszem z tworzywa	Bezpłatnie		800 zł		Lekarz specjalista reumatologii

	sztucznego					
163.	Gorset korekcyjny do leczenia skolioz	Bezpłatnie		1.100 zł		
164.	Prostotrzymacz wg Hohmanna	Bezpłatnie		180 zł		
165.	Prostotrzymacz wg Taylora	Bezpłatnie		180 zł		
166.	Wysoka sznurówka półsztywna z podpaszkami	Bezpłatnie		500 zł		
167.	Sznurówka półgorsetowa typu Hohmanna	Bezpłatnie		140 zł		
168.	Sznurówka lędźwiowo-krzyżowa	Bezpłatnie		90 zł		
169.	Pas stabilizujący kręgosłup lędźwiowo-krzyżowy	Bezpłatnie		40 zł		
170.	Półgorsetowa orteza szyjna	Bezpłatnie		295 zł		
171.	Kołnierz szyjny: kamizelkowy typu Grucy albo z regulowanym podparciem, albo szkieletowy podpórczy	Bezpłatnie		110 zł		
172.	Kołnierz pneumatyczny	Bezpłatnie		240 zł		
173.	Kołnierz stabilizujący: skórzany albo z tworzywa sztucznego	Bezpłatnie		75 zł		
174.	Kołnierz typu "Florida"	Bezpłatnie		35 zł		
175.	Kołnierz Schantza miękki	Bezpłatnie		20 zł		
176.	Stabilizator szyjny miękki (dwuczęściowy)	Bezpłatnie		25 zł		
Ortezy tułowia i szyi (jedno zaopatrzenie przedmiotem ortopedycznym w trakcie leczenia danego schorzenia)						
177.	Gorset Jewetta: z ramą tylną lub z taśmami tylnymi	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	240 zł	Czasowa dysfunkcja tułowia i szyi	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii

						ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
178.	Gorset reklinacyjny z rozwórkami śrubowymi	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	350 zł		
179.	Gorset lędźwiowo-krzyżowy wg Williama	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	290 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej
180.	Prostotrzymacz wg Hohmanna	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	180 zł		Chirurg
181.	Prostotrzymacz wg Taylora	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	180 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
182.	Wysoka sznurówka półsztywna z podpaszkami	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	500 zł		Lekarz specjalista reumatologii
183.	Sznurówka półgorsetowa typu Hohmanna	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	140 zł		
184.	Sznurówka lędźwiowo-krzyżowa	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	90 zł		
185.	Pas stabilizujący kręgosłup lędźwiowo-krzyżowy	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	40 zł		
186.	Pas na rozejście spojenia łonowego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	110 zł		
187.	Półgorsetowa orteza szyjna	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	295 zł		
188.	Kołnierz szyjny: kamizelkowy typu Grucy albo z regulowanym	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	110 zł		

	podparciem, albo szkieletowy podpórczy					
189.	Kołnierz pneumatyczny	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	240 zł		
190.	Kołnierz stabilizujący: skórzany albo z tworzywa sztucznego	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	75 zł		
191.	Kołnierz typu "Florida"	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	35 zł		
192.	Kołnierz Schantza miękki	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	20 zł		
193.	Stabilizator szyjny miękki (dwuczęściowy)	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	25 zł		
194.	Kołnierz na kręcz karku	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	28 zł		
195.	Pelota korekcyjna na łopatkę	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	150 zł		
196.	Prostotrzymacz na kurzą klatkę piersiową	30%	raz w trakcie leczenia danego schorzenia	150 zł		
Obuwie ortopedyczne**						
197.	Obuwie na stopę o różnym zniekształceniu	30%	raz na rok	155 zł	Kryteria przyznawania zgodnie z opisem**;	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
198.	Obuwie wyrównujące skrócenie kończyny dolnej	30%		210 zł		
199.	Obuwie przy amputacjach w obrębie stopy	30%		155 zł		

200.	Obuwie do aparatów ortopedycznych: ze strzemiem do buta albo do sandała	Bezpłatnie		ze strzemiem 210 zł, do sandała 180 zł		<p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej</p> <p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej</p> <p>Lekarz specjalista reumatologii, a w przypadku amputacji w obrębie stopy - chirurg</p> <p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu</p> <p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej</p> <p>Chirurg</p> <p>Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej</p> <p>Lekarz specjalista reumatologii</p>
Kule i laski inwalidzkie do stałego użytkowania*						
201.	Kula łokciowa ze stopniowa regulacja	30%	raz na 3 lata	22 zł	Trwałe upośledzenie sprawności chodu	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu
202.	Kula dla reumatyków	30%	raz na 3 lata	130 zł		
203.	Kula pachowa	30%	raz na 3 lata	22 zł		
204.	Kula przedramienna z kółkiem	30%	raz na 3 lata	30 zł		
205.	Laska inwalidzka	30%	raz na 3 lata	18 zł		

						neurologii dziecięcej
206.	Laska dla niewidomych (biała, z wyłączeniem okresu skrócenia)	Bezpłatnie	raz na 2 lata	40 zł		Chirurg
207.	Trójnóg	30%	raz na 3 lata	66 zł		Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz specjalista reumatologii Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer, a w przypadku lasek dla niewidomych także lekarz specjalista I stopnia w zakresie okulistyki i lekarz specjalista okulistyki
208.	Czwórnóg	30%	raz na 3 lata	74 zł		
Balkoniki i podpórki do chodzenia do stałego użytkowania*						
209.	Balkoniki i podpórki ułatwiające chodzenie	30%	raz na 5 lat	240 zł	Trwale upośledzenie sprawności chodu	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz specjalista reumatologii Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
Wózki inwalidzkie do stałego użytkowania*						
210.	Wózek inwalidzki ręczny	Bezpłatnie	raz na 5 lat	800 zł	Znaczne trwałe ograniczenie zdolności poruszania się	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu

						Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz specjalista reumatologii
211.	Wózek inwalidzki aluminiowy (lekki) z systemem szybkiego demontażu kół, składany, dla osób samodzielnie poruszających się na wózku - dla osób czynnych zawodowo	Bezpłatnie		1.500 zł		
212.	Wózek inwalidzki specjalny dziecięcy	Bezpłatnie	raz na 3 lata	1.800 zł	Mózgowe porażenie dziecięce oraz inne schorzenia uniemożliwiające samodzielne poruszanie się	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz specjalista reumatologii
213.	Wózek inwalidzki specjalny, stabilizujący plecy i głowę	Bezpłatnie	raz na 5 lat	1.800 zł	Dla osób dorosłych z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz przy rozległych porażeniach i niedowładach kończyn i tułowia	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji

						ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz specjalista reumatologii
	Przedmioty ortopedyczne osobno niewymienione*					
214.	Fotelik dla dzieci do siedzenia	Bezpłatnie	raz na 2 lata	700 zł	Mózgowe porażenie dziecięce oraz inne schorzenia uniemożliwiające samodzielne poruszanie się	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
215.	Indywidualne przedmioty pionizujące	Bezpłatnie	raz na 4 lata	3.000 zł	Rozległe porażenie i niedowłady kończyn oraz tułowia	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej
216.	Pełzak (wózek do raczkowania)	Bezpłatnie	raz na 2 lata	114 zł	Niedowłady mięśniowe u dzieci	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji

- *⁾ Podstawowe kryteria przyznawania wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi, których okres użytkowania może ulec skróceniu
1. U osób dorosłych w przypadkach zmian w stanie fizycznym osoby, powodujących konieczność skrócenia okresu użytkowania wyrobu medycznego będącego przedmiotem ortopedycznym, a możliwości regulacji tego przedmiotu zostały wyczerpane.
 2. U dzieci i młodzieży do 18 roku życia, gdy możliwości regulacji tego przedmiotu zostały wyczerpane, a wystąpiły zmiany w stanie fizycznym w wyniku:
 - 1) zabiegów chirurgicznych lub jednostek chorobowych powodujących konieczność skrócenia okresu użytkowania przedmiotów ortopedycznych;
 - 2) rehabilitacji;
 - 3) rozwoju fizycznego.
 3. Wniosek lekarza o skrócenie okresu użytkowania wyrobu medycznego będącego przedmiotem ortopedycznym, wydanego bezpłatnie do wysokości limitu ceny lub częściowo odpłatnie, musi zawierać wyczerpujące uzasadnienie medyczne zgodne z podstawowymi kryteriami przyznawania tego przedmiotu.
- **⁾ Podstawowe kryteria przyznawania obuwia ortopedycznego
1. Wrodzone lub utrwalone, zaburzające funkcję chodu zniekształcenia stopy:
 - 1) nieprawidłowe ustawienie stopy zmniejszające jej naturalną powierzchnię podparcia (np. stopa końsko-szpotawa, piętowa), jeżeli powoduje to niewydolność statyczną nadmiernie obciążonych tkanek;
 - 2) rozległe zniekształcenia tkanek miękkich i kości lub rozległe owrzodzenia na naturalnych płaszczyznach podparcia stopy;
 - 3) występowanie typowych zniekształceń statyczno-dynamicznych przodostopia obejmujące:
 - a) przykurcze palców, których opuszki nie opierają się na podłożu (młoteczkowate zniekształcenia palców),
 - b) koślawość palucha przekraczającą 60°,
 - c) podeszwowe wystawanie głów kości śródstopia z zanikiem tkanki podskórnej;
 - 4) stopa olbrzymia wskutek rozrostu tkanek miękkich lub szkieletu (np. wrodzone połączenia tętniczo-żylne, słoniowatość) oraz stopa krótsza co najmniej o 3 cm, wymagająca zaopatrzenia w obuwie różnej wielkości;
 - 5) usztywnienie stopy i stawu skokowo-goleniowego w pozycji czynnościowo niekorzystnej.
 2. Skrócenie kończyny dolnej:
 - 1) u osób dorosłych co najmniej 3 cm;
 - 2) u dzieci i młodzieży do ukończenia 18 roku życia co najmniej 2 cm.
 3. Porażenia i niedowłady mięśni stabilizujących stopę.
 4. Amputacja części stopy, tj. ubytki szkieletu stopy ku tyłowi od głów kości śródstopia, a także inne ubytki, z wyjątkiem palców, utrudniające utrzymanie na stopie obuwia standardowego.

5. W przypadku konieczności utrwalenia wyników operacyjnego leczenia stopy.
6. Utrwalone przykurcze stawów kolanowych lub biodrowych wymagające wyrównania ustawieniem końskim stóp co najmniej o 4 cm (zgięcie podszwowe).

Limity cen dla napraw przedmiotów ortopedycznych

Lp.	Wyszczególnienie	Limit ceny dla naprawy
	Protezy kończyn w obrębie stopy	
1.	Protezowa wkładka do buta uzupełniająca stopę po amputacji palców	42 zł
2.	Proteza uzupełniająca stopę: skórzana albo z tworzywa sztucznego	144 zł
3.	Proteza ze stawem skokowym albo bez stawu skokowego przy amputacji wg Lisfranca lub Choparta: skórzana albo z tworzywa sztucznego	234 zł
	Protezy kończyn dolnych przy amputacji w obrębie podudzia	
4.	Proteza ze stawem skokowym albo bez przy amputacji wg Pirogowa lub Syme'a: skórzana albo z tworzywa sztucznego	270 zł
5.	Proteza podudzia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, albo drewniana, albo z innych materiałów niewymienionych, z tulejką uda ze skóry, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	450 zł
6.	Proteza podudzia tymczasowa: z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	180 zł
7.	Proteza podudzia: skórzana albo drewniana, albo z tworzywa sztucznego, albo modularna, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	258 zł
	Protezy kończyn dolnych przy amputacji w obrębie uda	
8.	Proteza uda przy amputacji wg Grittiego lub wyłuszczenia w stawie kolanowym: skórzana albo drewniana, albo z tworzywa sztucznego, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	540 zł
9.	Proteza uda tymczasowa: z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	300 zł
10.	Proteza uda: drewniana albo z tworzywa sztucznego, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	480 zł

11.	Proteza uda z lejem kikutowym skórzanym: goleń i kolano drewniane albo goleń i kolano z tworzywa sztucznego, albo goleń ze skóry albo z drewna, albo z tworzywa, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	510 zł
12.	Proteza uda: modularna z miękkim pokryciem ciała podobnym albo proteza wykonana z innych, niewymienionych materiałów, z zawieszeniem lub bez, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	840 zł
13.	Proteza uda szczudłowa	141 zł
	Protezy kończyn dolnych przy pełnej amputacji w obrębie uda (wyłuszczenie w stawie biodrowym)	
14.	Proteza przy wyłuszczeniu w stawie biodrowym: typ kanadyjski albo konwencjonalny, stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	900 zł
15.	Proteza tymczasowa przy wyłuszczeniu w stawie biodrowym: stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH	780 zł
16.	Kosz biodrowy przy obustronnym wyłuszczeniu w stawach biodrowych: skórzany albo z tworzywa sztucznego, z uchwytami dla kończyn górnych	330 zł
17.	Protezy wyrównanie skrętu kończyny dolnej: stopa ze stawem skokowym albo stopa typu SACH, z zawieszeniem lub bez	360 zł
	Protezy kończyn górnych	
18.	Proteza kosmetyczna części ręki	111 zł
19.	Proteza kosmetyczna przedramienia skórzana albo z tworzywa sztucznego, z dłonią protezową - z zawieszeniem lub bez	165 zł
20.	Proteza kosmetyczna przedramienia: z elementów modularnych, z miękkim pokryciem ciała podobnym, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	195 zł
21.	Proteza kosmetyczna przedramienia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, z tulejką ramienia, z dłonią protezową	195 zł
22.	Proteza kosmetyczna przedramienia: z elementów modularnych, z tulejką ramienia, z miękkim pokryciem ciała podobnym, z dłonią protezową	255 zł
23.	Proteza kosmetyczna ramienia: z elementów modularnych, z miękkim pokryciem ciała podobnym, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	330 zł
24.	Proteza kosmetyczna ramienia: skórzana albo z tworzywa sztucznego, lej ze skóry albo z tworzywa, z dłonią protezową, z zawieszeniem	285 zł

	lub bez	
25.	Proteza kosmetyczna całej kończyny górnej: ze stawem barkowym albo bez stawu barkowego, skórzana albo z tworzywa sztucznego, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	300 zł
26.	Proteza kosmetyczna całej kończyny górnej: ze stawem barkowym albo bez stawu barkowego, z elementów modularnych, z miękkim pokryciem ciałaopodobnym, z dłonią protezową, z zawieszeniem lub bez	480 zł
27.	Proteza robocza mechaniczna części ręki	135 zł
28.	Proteza robocza mechaniczna przedramienia: z dłonią protezową, z zawieszeniem	540 zł
29.	Proteza robocza mechaniczna ramienia: z dłonią protezową, z zawieszeniem	780 zł
30.	Proteza robocza mechaniczna przy pełnej amputacji kończyny górnej: z dłonią protezową, z zawieszeniem	840 zł
	Aparaty ortopedyczne na kończyny dolne	
31.	Aparat korekcyjny palucha koślawego	5 zł
32.	Aparaty odciążająco-korekcyjne dla palców stóp	5 zł
33.	Szyna spiralna z sandałem: strzałkowa albo piszczelowa	72 zł
34.	Szyna strzałkowa: ze strzemieniem do buta, z podciąganiem sprężynowym lub bez	60 zł
35.	Aparat na opadającą stopę (stopowo-goleniowy tylny)	42 zł
36.	Podciąg gumowy zapobiegający opadaniu stopy	15 zł
37.	Aparat drutowy do kolana z podciąganiem sprężynowym	27 zł
38.	Aparat na opadającą stopę: z mocowaniem do zapiętka obuwia albo z uchwytem żabkowym za obcas, albo z regulowanym podciąganiem stopy	18 zł
39.	Aparat szynowo-opaskowy na podudzie, ze strzemieniem do buta albo z sandałem	108 zł
40.	Aparat tulejkowy na podudzie: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemieniem do buta albo z sandałem	150 zł
41.	Tutor unieruchamiający stopę i staw skokowy: skórzany albo z tworzywa sztucznego	105 zł

42.	Aparat do kolana odciążający z oparciem podrzepkowym, ze strzemiem do buta albo z sandałem	135 zł
43.	Aparat szynowo-opaskowy na całą kończynę dolną: z tulejką uda lub bez, ze strzemiem do buta albo z sandałem	300 zł
44.	Aparat na gołeń i udo: szynowo-opaskowy lub tulejkowy, skórzany albo z tworzywa sztucznego	195 zł
45.	Aparat DAFO	75 zł
46.	Aparat zapobiegający przeprostowi kolana	33 zł
47.	Aparat jednoszynowy stabilizujący staw kolanowy	240 zł
48.	Aparat tulejkowy na całą kończynę dolną: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemiem do buta albo z sandałem	300 zł
49.	Tutor na całą kończynę dolną: skórzany albo z tworzywa sztucznego, ze strzemiem do buta albo z sandałem	258 zł
50.	Aparat odciążający kończynę dolną typu Thomasa: z tulejką uda skórzaną albo z tworzywa sztucznego	270 zł
51.	Aparat rotujący stopę jednoszynowy sprężynowy	60 zł
52.	Aparat unieruchamiający staw biodrowy (udowo-biodrowy): szynowo-opaskowy, z tworzywa sztucznego	111 zł
53.	Łuska na całą kończynę dolną z tworzywa sztucznego, z przegubem albo bez	75 zł
54.	Łuska na gołeń i stopę z tworzywa sztucznego, z przegubem skokowym albo bez	60 zł
	Wposażenie dodatkowe do aparatów ortopedycznych na kończyny dolne	
55.	Pas biodrowy z szyną	60 zł
56.	Niski kosz biodrowy z szyną biodrową	81 zł
57.	Wysoki kosz biodrowy z szyną biodrową	99 zł
	Aparaty ortopedyczne na kończyny górne	
58.	Aparat korygujący osłabienia wyprostu i odwiedzenia kciuka oraz wyprostu wskaziciela	8 zł
59.	Aparat korygujący osłabienia wyprostu palców ręki	32 zł

60.	Aparat utrzymujący wyprost palców	38 zł
61.	Aparat redresujący przykurcz wyprostny palca lub przykurcz zgięciowy palca (Capenera)	18 zł
62.	Aparat redresujący: przykurcz wyprostny stawów śródrečno-palcowych lub śródrečno-palcowych i międzypaliczkowych lub przykurcz przywiedzeniowy kciuka	23 zł
63.	Aparat redresujący staw łokciowy	240 zł
64.	Aparat podpórczo-stabilizujący nadgarstek, dłoń i palce: podpórczy nadgarstka Bunnela albo stabilizujący nadgarstek i podpierający dłoń Hommonda, albo podpórczy dłoni i palców z opozycją kciuka - Oppenheimera	26 zł
65.	Aparat korygujący niedowład prostowników nadgarstka i palców	35 zł
66.	Aparat korygujący Lamba	96 zł
67.	Aparat korekcyjny ręki typu: Andersona albo Bunnela, albo Vermoni-Nicella, albo Oppenheimera	45 zł
68.	Aparat na rękę i przedramię wg Engena	34 zł
69.	Aparat na rękę i przedramię wg Swansona albo wg Bunnela, wspomagający zgięcie albo wspomagający wyprost	99 zł
70.	Łuska na dłoń i przedramię: pełna albo trójczęściowa	45 zł
71.	Aparat redresujący radializację ręki: taśmowy albo drutowy	38 zł
72.	Aparat uczynniający palce ze zgięciem grzbietowym nadgarstka	77 zł
73.	Aparat uczynniający palce	38 zł
74.	Aparat do redresji i usprawnienia zginaczy palców	42 zł
75.	Tutor nadgarstka: skórzany albo z tworzywa sztucznego	45 zł
76.	Tutor ustalający nadgarstek z cięgnami sprężynowymi prostującymi palce	90 zł
77.	Szyna na dłoń i przedramię korygująca zniekształcenie ręki: aluminiowa albo z tworzywa sztucznego	111 zł
78.	Aparat na przedramię i ramię: szynowo-opaskowy lub tulejkowy, skórzany albo z tworzywa sztucznego	108 zł
79.	Tutor łokciowy: skórzany albo z tworzywa sztucznego	84 zł

80.	Aparat na ramię i bark ze stawem barkowym albo bez, skórzany albo z tworzywa sztucznego	180 zł
81.	Aparat odwodzący kończynę górną: z zawieszeniem szelkowym albo z zawieszeniem na chomacie, albo sprężynowy	330 zł
82.	Szyna odwodząca	75 zł
83.	Szyna elewacyjna	300 zł
	Gorsety i kołnierze ortopedyczne	
84.	Gorset szkieletowy (Calota)	146 zł
85.	Gorset doniczkowy: skórzany albo z tworzywa sztucznego	174 zł
86.	Gorset szkieletowy unieruchamiający górny odcinek piersiowy kręgosłupa: z kołnierzem albo z diademem	180 zł
87.	Gorset Jewetta: z ramą tylną lub z taśmami tylnymi	72 zł
88.	Gorset reklinacyjny z rozwórkami śrubowymi	105 zł
89.	Gorset lędźwiowo-krzyżowy wg Williamsa	87 zł
90.	Gorset odciążający typu Milwaukee-Blounta: z koszem skórzanym albo z koszem z tworzywa sztucznego	240 zł
91.	Gorset korekcyjny do leczenia skolioz	330 zł
92.	Prostotrzymacz wg Hohmanna	54 zł
93.	Prostotrzymacz wg Taylora	54 zł
94.	Wysoka sznurówka półsztywna z podpaszkami	150 zł
95.	Sznurówka półgorsetowa typu Hohmanna	42 zł
96.	Sznurówka lędźwiowo-krzyżowa	27 zł
97.	Pas stabilizujący kręgosłup lędźwiowo-krzyżowy	12 zł
98.	Półgorsetowa orteza szyjna	89 zł
99.	Kołnierz szyjny: kamizelkowy typu Grucy albo z regulowanym podparciem, albo szkieletowy podpórczy	33 zł
100.	Kołnierz pneumatyczny	72 zł

101.	Kołnierz stabilizujący: skórzany albo z tworzywa sztucznego	23 zł
102.	Kołnierz "Florida"	11 zł
103.	Kołnierz Schantza miękki	6 zł
104.	Stabilizator szyjny miękki (dwuczęściowy)	8 zł
	Obuwie ortopedyczne	
105.	Obuwie do aparatów ortopedycznych:	
	- ze strzemieniem	63 zł
	- do sandała	54 zł
	Wózki inwalidzkie do stałego użytkowania	
106.	Wózek inwalidzki ręczny	240 zł
107.	Wózek inwalidzki aluminiowy (lekki) z systemem szybkiego demontażu kół, składany, dla osób samodzielnie poruszających się na wózku - czynnych zawodowo	450 zł
108.	Wózek inwalidzki specjalny dziecięcy	540 zł
109.	Wózek inwalidzki specjalny, stabilizujący plecy i głowę	540 zł
	Przedmioty ortopedyczne osobno niewymienione	
110.	Fotelik dla dzieci do siedzenia	210 zł
111.	Indywidualne przedmioty pionizujące	900 zł
112.	Pełzak (wózek do raczkowania): z regulacją albo bez	34 zł

ZALĄCZNIK Nr 2

WYKAZ ŚWIADCZEŃ GWARANTOWANYCH Z ZAKRESU ZAOPATRZENIA W ŚRODKI POMOCNICZE ORAZ Z OKREŚLENIEM LIMITU CEN TYCH ŚWIADCZEŃ I SPOSOBU ICH FINANSOWANIA ORAZ WARUNKÓW ICH REALIZACJI

Lp.	Środki pomocnicze	Sposób finansowania	Limit ceny	Warunki realizacji
-----	-------------------	---------------------	------------	--------------------

		Wysokości udziału własnego świadczeniobiorcy w limicie ceny	Okres użytkowania		Wskazania medyczne do wystawiania zlecenia	Lekarze upoważnieni do wystawiania zlecenia
1.*	Soczewki okularowe korekcyjne (w tym soczewki korekcyjne barwione) umożliwiające dokładne widzenie i zapobiegające znużeniu oka	bezpłatnie	dzieci i młodzież do 18 roku życia każdorazowo w razie zmiany korekcji	Tabela*		Lekarz specjalista I stopnia w zakresie okulistyki i lekarz specjalista okulistyki
	a) Soczewki do bliży	30%	dorośli raz na 2 lata	Tabela*	Wady wzroku wymagające korekcji	
	b) Soczewki do dali	bezpłatnie	dzieci i młodzież do 18 roku życia każdorazowo w razie zmiany korekcji	Tabela*		
		30%	dorośli raz na 2 lata	Tabela*		
	c) Soczewki pryzmatyczne	bezpłatnie	zgodnie z zaleceniami lekarza	Tabela*	W okresie leczenia zeza	
	d) Soczewki dwuogniskowe	30%	dzieci i młodzież do 18 roku życia zgodnie z zaleceniami lekarza, każdorazowo w razie zmiany korekcji	Tabela*	Dzieci i młodzież do 18 roku życia zgodnie z zaleceniami lekarza	
		30%	dorośli raz na 2 lata	Tabela*	Stan zdrowia całkowicie uniemożliwiający dokonywanie zmiany okularów	
2.	Soczewki kontaktowe lecznicze				Przy leczeniu stożka rogówki i przy dużej anizotropii (łącznie z afakia)	

		twarde	30%	raz na 2 lata	500 zł	
		miękkie			150 zł	
3.		Obturatory dla dzieci	bezpłatnie	raz na 2 lata	10 zł	Dzieci zezujące z niedowidzeniem jednego oka
4.		Pomoce optyczne dla niedowidzących:				Umożliwienie osobom niedowidzącym obserwację jednooczną i dwuoczną przedmiotów bliskich i dalekich
	a)	lupa	bezpłatnie	jeden środek pomocniczy raz na 5 lat	80 zł	
	b)	lunety w tym monookulary	bezpłatnie		1.400 zł	
	c)	okulary lornetkowe do bliży i dali	bezpłatnie		1.000 zł	
	d)	okulary lupowe	bezpłatnie		420 zł	
5.	a)	Proteza oka wykonana indywidualnie dla dzieci i młodzieży	bezpłatnie	dzieci i młodzież do 18 roku życia w okresie wzrostu		Zapobieganie nieprawidłowemu rozwojowi oczodołu i asymetrii twarzy u dzieci, względy psychologiczne i kosmetyczne, uszkodzenia oczodołu, zniekształcenia powiek, worka spojówkowego i oczodołu
		proteza			600 zł	
		epiproteza			700 zł	
	b)	Proteza oka wykonana indywidualnie dla dorosłych	bezpłatnie	raz na 5 lat	600 zł	
		proteza				

		epiproteza			700 zł		
6.	a)	Aparat(y) słuchowy na przewodnictwo powietrza lub kostne przy jednostronnym lub obustronnym ubytku słuchu	bezpłatnie dzieci i młodzież do 18 roku życia lub do 26 roku życia w przypadku pobierania nauki	raz na 5 lat	aparat na przewodnictwo powietrza 1.500 zł	Wady słuchu powodujące utrudnienia lub ograniczenie w nabywaniu języka i komunikowaniu się na drodze słuchowej	Lekarz specjalista I stopnia w dziedzinie otolaryngologii lub lekarz specjalista laryngologii, lub otolaryngologii, lub otorynolaryngologii, lub otorynolaryngologii dziecięcej
			30% dorośli	raz na 5 lat	aparat na przewodnictwo powietrza 800 zł	Wady słuchu powodujące ograniczenie w komunikowaniu się na drodze słuchowej, podwójne protezowanie dotyczy osób czynnych zawodowo	
			bezpłatnie dzieci i młodzież do 18 roku życia lub do 26 roku życia w przypadku pobierania nauki	raz na 5 lat	aparat na przewodnictwo kostne 1.500 zł	Wady słuchu powodujące utrudnienia lub ograniczenie w nabywaniu języka i komunikowaniu się na drodze słuchowej	
			30% dorośli	raz na 5 lat	aparat na przewodnictwo kostne 1.500 zł	Wady słuchu powodujące ograniczenie w komunikowaniu się na drodze słuchowej, podwójne protezowanie dotyczy osób czynnych zawodowo	
	b)	Wkładka uszna wykonana indywidualnie	bezpłatnie	Dzieci i młodzież w okresie wzrostu każdorazowo zgodnie z zaleceniami lekarza	60 zł	Wady słuchu powodujące utrudnienia lub ograniczenie w nabywaniu języka i komunikowaniu się na drodze słuchowej	
			bezpłatnie	dorośli raz na 5 lat	50 zł	Wady słuchu powodujące ograniczenie w komunikowaniu się na drodze słuchowej	
7.		Zestawy infuzyjne	bezpłatnie dzieci i	raz na miesiąc	300 zł	Dzieci i młodzież do	Lekarz specjalista I

		(wkłucia) do osobistych pomp insulinowych do 10 sztuk	młodzież do 18 roku życia zgodnie z zaleceniami lekarza			18 roku życia zgodnie z zaleceniami lekarza	stopnia w zakresie pediatrii lub lekarz specjalista pediatrii Lekarz specjalista diabetologii
			bezpłatnie kobiety ciężarne zgodnie z zaleceniami lekarza	raz na miesiąc	300 zł	Kobiety ciężarne zgodnie z zaleceniami lekarza	Lekarz specjalista diabetologii Lekarz specjalista I stopnia w zakresie położnictwa i ginekologii lub lekarz specjalista położnictwa i ginekologii
8.		Systemy wspomagające słyszenie (pętle indukcyjne, system FM i na podczerwień)	50%	raz na 10 lat	5.500 zł	Wady słuchu powodujące utrudnienia lub ograniczenie w nabywaniu języka i naukę szkolną dzieciom i młodzieży do 18 roku życia lub do 26 roku życia w przypadku pobierania nauki	Lekarz specjalista I stopnia w dziedzinie otolaryngologii lub lekarz specjalista laryngologii, lub otolaryngologii, lub otorynolaryngologii, lub otorynolaryngologii dziecięcej
9.		Cewniki zewnętrzne do 30 szt. lub zamiennie kieszonki do zbiórki moczu do 30 szt.	30%	raz na miesiąc	120 zł	Schorzenia wymagające stosowania cewników zewnętrznych, nietrzymanie moczu	Lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
10.		Cewniki urologiczne do 6 sztuk	30%	raz na miesiąc	23 zł	Schorzenia wymagające cewnikowania pęcherza moczowego	Lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej

							Felczer
11.	a)	Cewniki urologiczne jednorazowe - do 180 sztuk miesięcznie	30%	zgodnie z zaleceniami lekarza	0,80 zł za 1 sztukę	Stany wymagające wielokrotnego cewnikowania w ciągu doby w ilości odpowiedniej do wskazań lekarskich	Lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
	b)	Cewniki jednorazowe do odsysania górnych dróg oddechowych - do 180 sztuk miesięcznie	bezpłatnie	zgodnie z zaleceniami lekarza	0,80 zł za 1 sztukę	Schorzenia wymagające stosowania oddechu wspomaganego w warunkach domowych	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie chorób płuc lub lekarz specjalista chorób płuc Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii lub lekarz specjalista anestezjologii, lub anestezjologii i reanimacji, lub anestezjologii i intensywnej terapii
12.		Worki do zbiórki moczu do 6 sztuk miesięcznie	30%	raz na miesiąc	6,50 zł za 1 sztukę	Schorzenia wymagające cewnikowania pęcherza moczowego, schorzenia wymagające stosowania cewników zewnętrznych	Lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej

							Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
13.	a)	Pas do zbiornika na kał	bezpłatnie	raz na rok	30 zł	Stomia na jelicie cienkim	Chirurg Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
	b)	Worki wymienne do pasa w ilości do 90 sztuk	bezpłatnie	raz na miesiąc	10 zł	Stomia na jelicie grubym	
14.		Worki samoprzylepne jednorazowego użycia w ilości do 90 sztuk lub w równowartości ich kosztu, inny sprzęt stomijny (np. zestawy irygacyjne, płytki + worki itp.) po zabiegach na:	bezpłatnie	raz na miesiąc			Chirurg Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, felczer, a w przypadku urostomii - także lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej
		- jelicie cienkim (ileostomii)			400 zł	Ileostomia	
		- jelicie grubym (kolostomii)			300 zł	Kolostomia	
		- układzie moczowym (urostomii)			480 zł	Urostomia	
15.		Worki do zbiórki moczu w ilości do 12 sztuk w przypadku nefrostomii lub w równowartości ich nabycia inny sprzęt urologiczny (np. cewniki urologiczne, paski mocujące itp.)	bezpłatnie	raz na miesiąc	120 zł	Nefrostomia	Lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej Lekarz specjalista nefrologii Chirurg Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
16.		Pieluchy anatomiczne do 60 sztuk miesięcznie w przypadku pacjentów:	bezpłatnie	raz na miesiąc	77 zł	Choroba nowotworowa przebiegająca w postaci owrzodzonych lub krwawiących guzów krocza lub okolicy krzyżowej, przetoki nowotworowe lub popromienne (pęcherzowo-pochwowe, pęcherzowo-pochwowo-	Lekarz specjalista onkologii klinicznej lub onkologii i hematologii dziecięcej Chirurg Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer

						odbytnicze, pochwowo-odbytnicze), nietrzymanie stolca lub moczu w wyniku chorób nowotworowych	
		- z chorobą nowotworową przebiegającą w postaci owrzodziałych lub krwawiących guzów krocza, okolicy krzyżowej itp.					
		- z przetokami nowotworowymi lub popromiennymi (pęcherzowo-pochwowymi, pęcherzowo-pochwowo-odbytnicznymi, pochwowo-odbytnicznymi)					
		- z nietrzymaniem stolca lub moczu w wyniku chorób nowotworowych					
		lub zamiennie pieluchomajtki do 60 sztuk miesięcznie	30%		90 zł		
		lub zamiennie podkłady do 60 sztuk					
		lub wkłady anatomiczne do 60 sztuk					
17.		Pieluchomajtki do 60 sztuk miesięcznie lub zamiennie pieluchy anatomiczne do 60 sztuk miesięcznie dla dorosłych i dzieci powyżej 3 roku życia:	30%	raz na miesiąc	90 zł	Dla dorosłych i dzieci powyżej 3 roku życia: - z głębokim upośledzeniem umysłowym, w zespołach otępiennych o różnej etiologii, - w postępujących chorobach układu nerwowego z pęcherzem neurogennym lub z zaburzeniami mikcji	Lekarz specjalista urologii lub urologii dziecięcej Chirurg Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer

						zwieraczy, - z wadami rozwojowymi: przepuklinami oponowor- dzeniowymi, przepuklinami oponowom- ózgowymi, wycięciem pęcherza	
		- z głębokim upośledzeniem umysłowym, w zespołach otępiennych o różnej etiologii					
		- w postępujących chorobach układu nerwowego z pęcherzem neurogennym lub z zaburzeniami mikcji zwieraczy					
		- z wadami rozwojowymi, przepuklinami oponowor- dzeniowymi, przepuklinami oponowom- ózgowymi, wycięciem pęcherza					
		lub zamiennie podkłady do 60 sztuk					
		lub wkłady anatomiczne do 60 sztuk					
18.		Rurka tracheostomijna wraz z zapasowym wkładem	bezpłatnie	raz na rok	100 zł	Nowotwór krtani lub uraz albo duszność pochodzenia krtaniowego	Lekarz specjalista I stopnia w dziedzinie otolaryngologii lub lekarz specjalista laryngologii, lub otolaryngologii, lub otorinolaryngologii, lub otorinolaryngologii dziecięcej Lekarz specjalista onkologii klinicznej lub onkologii i hematologii dziecięcej Chirurg

19.		Krtań elektroniczna (aparat wspomagający mowę)	bezpłatnie	raz na 5 lat	1.200 zł	Nowotwór lub uraz krtani	Lekarz specjalista I stopnia w dziedzinie otolaryngologii lub lekarz specjalista laryngologii, lub otolaryngologii, lub otorynolaryngologii dziecięcej Lekarz specjalista onkologii klinicznej lub onkologii i hematologii dziecięcej Chirurg
20.		Proteza powietrzna - aparat do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego	30%	raz na 5 lat	2.100 zł	Obturacyjny bezdech senny	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie chorób płuc lub lekarz specjalista chorób płuc
21.		Inhalator dyszowy					
		- nebulizator (generator aerozolu)	bezpłatnie	raz na rok	120 zł	Mukowiscydoza	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie chorób płuc lub lekarz specjalista chorób płuc Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer
		- sprężarka powietrza	bezpłatnie	raz na 5 lat	600 zł		
22.		Proteza piersi	bezpłatnie	raz na 2 lata	250 zł	Amputacja piersi w następstwie zmian nowotworowych, wad rozwojowych, urazów, chorób lub następstw ich leczenia	Lekarz specjalista onkologii klinicznej lub onkologii i hematologii dziecięcej Chirurg
23.		Peruki (jeden środek pomocniczy):		raz na rok		W przebiegu leczenia chorób nowotworowych, przy trwałym uszkodzeniu głowy w wyniku urazu, oparzeń, choroby	Lekarz specjalista onkologii klinicznej lub onkologii i hematologii dziecięcej
		- z włosów sztucznych	bezpłatnie		250 zł		
		- z włosów naturalnych	30%		600 zł		

							Lekarz ze specjalizacją I stopnia z zakresu dermatologii i wenerologii lub lekarz specjalista dermatologii i wenerologii Chirurg
24.		Pas przepuklinowy:					
		jednostronny	bezpłatnie	raz na rok	60 zł	W przypadku kiedy stan zdrowia nie pozwala na wykonanie operacji	Chirurg
		obustronny			100 zł		
25.		Pas brzuszny	bezpłatnie	raz na rok	100 zł	W przypadku kiedy stan zdrowia nie pozwala na wykonanie operacji, przy opuszczeniu trzewii, rozległe przepukliny pooperacyjne	Chirurg
26.		Poduszka przeciwodrożynowa	30%	raz na 2 lata	100 zł	Paraplegia, tetraplegia, inne choroby wymagające stałego użytkowania poduszki przeciwodrożynowej	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Chirurg Lekarz specjalista reumatologii Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista

							rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, Felczer
27.		Materac przeciwodleżynowy	30%	raz na 3 lata	550 zł	Paraplegia, tetraplegia, inne choroby wymagające stałego przebywania w łóżku	Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie neurologii lub lekarz specjalista neurologii, lub neurologii dziecięcej Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii lub lekarz specjalista chirurgii ortopedycznej, lub chirurgii urazowo - ortopedycznej, lub ortopedii i traumatologii, lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu Chirurg Lekarz specjalista reumatologii Lekarz ze specjalizacją I stopnia w zakresie rehabilitacji medycznej lub lekarz specjalista rehabilitacji ogólnej, lub rehabilitacji medycznej Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej Felczer

*) Limity cen na poszczególne rodzaje soczewek okularowych

Lp.	Rodzaj soczewek okularowych	Zakres mocy soczewek SFERA	CYLINDER	Limit ceny	Końcowe dwie cyfry kodu soczewek dla soczewek o kodach 9221
1.	Soczewki sferyczne	od 0,00 do +,- 4,00 dptr		6 zł	10

		od +,- 4,25 do +,- 6,00 dptr		7 zł	11
		od +,- 6,25 do +,-10,00 dptr		19 zł	12
		powyżej +,-10,00 dptr		32 zł	13
2	Soczewki toryczne	od 0,00 do +,- 6,00 dptr	do + 2,00 dptr	14 zł	20
			od + 2,25 do + 4,00 dptr	19 zł	21
			powyżej + 4,00 dptr	25 zł	22
		powyżej +,- 6,00 dptr	Wszystkie	30 zł	23
3.	Soczewki korekcyjne	wszystkie		limit cenowy soczewek, jw. + barwienie soczewek 11 zł	30
4.	Soczewki pryzmatyczne	wszystkie		limit cenowy soczewek jw. + pryzma 14 zł	40
5.	Soczewki dwuogniskowe	wszystkie		50 zł	50